

Népfőiskolai HÍRMONDÓ

A KÖZHASZNÚ MAGYARY ZOLTÁN NÉPFŐISKOLAI TÁRSASÁG IDŐKÖZI TÁJÉKOZTATÓJA
TATA, 2017. SZEPTEMBER

„2017 A GYARAPODÁS ÉVE”

„Nem hiszem, hogy az országban lett volna akkor, - a negyvenes évek első felében. Még egy megye, amelyik olyan hozzáértő és felkészült paraszti garnitúrát tudott volna kiállítani, mint a Tatai Népfőiskolát végzetek csapata.”

Az idézet dr. Benda Kálmán: A Tatai Népfőiskola 40. évfordulójára c. írásából való (Tata Barátainak Köre évkönyve, 1980.)

A Magyar Zoltán Népfőiskolai Társaság az 1940-ben létrehozott Tatai Népfőiskola szellemiségét élteti tovább, s tevékenységével Magyar Zoltán szellemi hagyatékát ápolja, és örökíti át a mai kor emberének. Ez hatalmas feladat és felelősség, hiszen olyan elődök, mint Magyar Zoltán, Kiss István, Benda Kálmán kimagasló munkásságukkal, hazafiságukkal, emberségükkel, szakmai felkészültségükkel és szervező tevékenységükkel igen magasra tették a mércét. A XXI. század elején párhuzamosan igyekszünk az elődeink által felállított magas mércének és a mai kor kihívásainak, elvárásainak megfelelni, és előre lépni. Ennek a belső késztetésnek, tudatos munkának és a pályázatok által nyújtott lehetőségek kihasználásnak köszönhető, hogy sikerült ez évben is tovább fejlesztenünk, bővítenünk a képzési szolgáltatásunkat.

Munkaerő-piaci és foglalkoztatással kapcsolatos **információ nyújtás**, célcsoport részére történő szakértői **tanácsadás**, valamint a **mentorálási** tevékenységünk további bővítése érdekében részt veszünk a Kormányhivatallal együttműködve a Foglalkoztatási Paktum megvalósításában.

Jelentős eredmény ez, hiszen ezekben a képzésekben az MZNT 14 főállású munkavállalót tud már foglalkoztatni! Ebben az évben megkezdjük a MZNT első nyertes EU-s pályázatának megvalósítását az **Társadalmi szerepvállalás erősítése „Tatán a közösségek fejlesztésével”** címmel. Jelenleg pedig dolgozunk a „Nem állami szervezetek munkaerő-piaci szolgáltatásainak támogatása” című pályázat beadásán.

Megkaptuk a minősítést a „Társadalmi vállalkozások ösztönzése” pályázatunkhoz, melyben szervezetfejlesztés keretében (10 fő új munkavállaló alkalmazásával) létrehozzuk a **MZNT Felnőttképzési Centrumát Tatán** a Piarista rendház épületében.

Az **„Önkéntesség személyre szabva”** pályázatunk is támogatást kapott az irányító hatóságtól. A projekt megvalósítását várhatóan 2018-ban kezdjük meg.

Felvidéki, erdélyi és délvidéki partnereinkkel közösen pályázatot adtunk be a **„Transznacionális együttműködések”** elnevezésű felhívásra.

Amint az előző felsorolás is mutatja, hogy feladatunk van és a jövőben is lesz bőven. Az MZNT-nak van jövője, úgy ahogyan Magyar Zoltán életműve is tovább él, hiszen a közigazgatásban végzett munkássága a XXI. században Magyarországon nemzeti programmá vált.

A Magyar Zoltán Népfőiskolai Társaság tevékenységének, tagságának, önkénteseinek, mindenkori vezetőinek is köszönhető, hogy Tatán az iskolateremtő tudós, egyetemi tanár szülővárosában 2017 őszén elkezdődött a elsőfokú képzés. Tata Város és a Magyar Zoltán Népfőiskolai Társaság döntése és támogatása alapján a Piarista Rendház keleti/földszinti szárnyában megnyitotta kapuit a **Tatai Községi Felsőoktatási Képzési Központ**.

„Jobb polgárt, jobb hazafit, jobb embert nevelni, ez a népfőiskola célja.” (Móricz Zsigmond)

A fent idézett móríci gondolat is nagy terhet ró azokra, akik arra vállalkoztak, hogy továbbviszik a népfőiskola alap gondolatát a XXI. században. Magyar Zoltán Népfőiskolai Társaság 22 éves tevékenysége bebizonyította, hogy ma is létjogosultsága van a népfőiskolai mozgalomnak. Tevékenységünkkel nemcsak tudást, ismeretet adnak át, hanem szemléletet formálnak, közösséget építenek. Hiszen csak az tud jó polgárként, jó hazafiként élni, viselkedni, aki ismeri történelmi, társadalmi gyökereit.

Ezért fontos számunkra, hogy a Lakitelki Népfőiskola irányításával a megújuló **Kárpát-medencei Népfőiskolai Hálózat** fejlesztésébe aktívan kapcsolódjunk be. A 22 éves tapasztalatunk (benne a Tatai Népfőiskola hagyományai), megyei szintű felnőttképzési intézményrendszerünk, közösségépítő programjaink kellő alapot adnak a ránk váró új feladatok megvalósítására.

Borsó Tibor
MZNT elnöke

A NÉPFŐISKOLA KAPCSOLATAI A TESTVÉRVÁROSOKKAL

A népfőiskola elnöksége viszonylag hamar elindította az a kezdeményezést, amely elsősorban a testvérvárosokkal, azok szervezeteivel való együttműködést, a kapcsolatok kiépítését és fejlesztését célozta.

Első utazásunk, csoportos látogatásunk Szovátra vezetett, ahol szívesen látott vendégek voltunk. Természetesen Kolozsváron is körbe néztünk, s megálltunk Parajdon és Korondon is. Az erdélyi barátainkat is hívtuk Tatára, de a távolság a kapcsolatot nehezítette, akadályozta. Kicsit nagyobb lendületet vett 2004-ben a kapcsolat, amikor a Bihar Megyei Civil Szervezetek Szövetségével kerültünk kapcsolatba, ahol dr. Fleisz János történész vezette a szervezetet. Így természetesen több alkalommal is tartott előadást Tatán. Sőt, a nagyváradi képzőművészeti galéria néhány tagjának

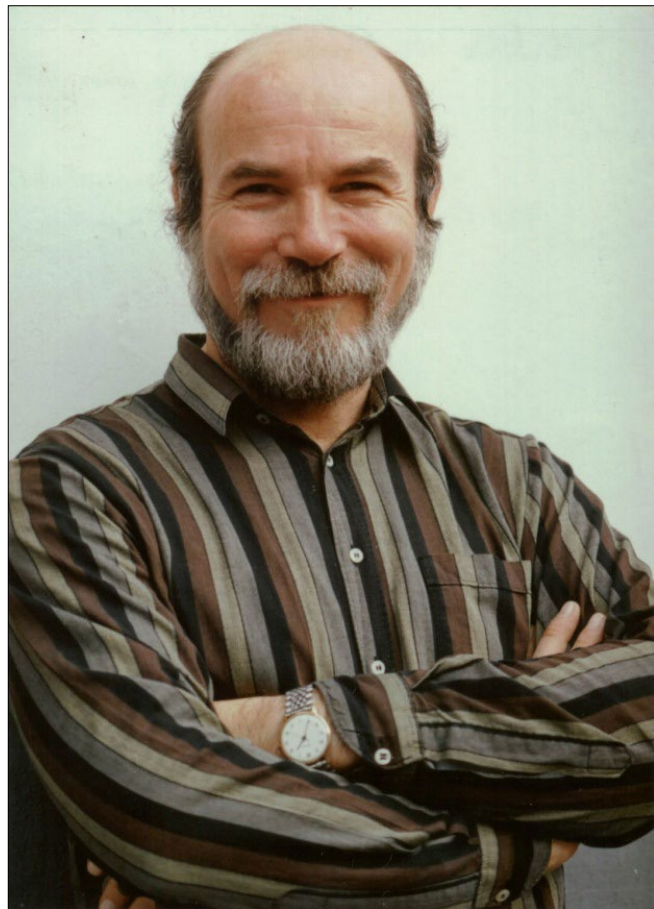
kiállítást is szerveztünk az Eötvös J. Gimnáziumban és Kocson is. **Fleisz János** így értékeli az együttműködést: „Az utóbbi időben különösen aktív a kapcsolat. 2009 szeptemberében a Bihar Megyei és Nagyváradi Civil Szervezetek Szövetsége (BINCISZ) és társszervezte, a Tibor Ernő Képzőmű-

vészeti Alapítvány és Galéria népes vezetői és művészi küldöttséggel képviseltette magát a tatai civil napokon. A váradiak képzőművészeti kiállítása mellett, részt vettünk civil találkozón a Bordó Házban, művészek találkozóján és számos más rendezvényen.

Ezt követően **Egei Györggyel** alakult ki állandó kapcsolat, aki több éven keresztül – az elmúlt évben (2016-ban) is jött rajzolni városunkba, és na-

gyon sok képet adományozott a népfőiskolának, a városnak... Az együttműködés keretében elnökségünk néhány tagja több alkalommal részt vett a nagyváradi szervezetek programjain, és a Magyar Kultúra Napja alkalmából **Meleg Vilmos** színész tartott Tatán két nagy sikerű előadást a Bláthy és Református iskola tanulói, és a népfőiskolai érdeklődők előtt. A színész, rendező így rögzíti tatai élményeit:

„...hálásan köszönöm a lehetőséget, hogy itt TATÁN is tehetem, hogy ide is eljutottam a – *Magyarnak lenni* – című előadóestemmel, és nem is akármilyen pillanatban – a Magyar Kultúra Napja alkalmából, akkor amikor apám-nagyapáim dédelgetett álma látszik megvalósíthatónak, hogy családjuk ismét az egységes magyar Nemzet részeként úgy lehessen újra MAGYAR ÁLLAMPOLGÁR, hogy szülőföldünket ne kényszerüljünk elhagyni.

A testvérvárosok közül tudomásunk szerint egyedül Gerlingenben működik népfőiskola, ezért is törekedünk velük a kapcsolat kialakítására, együttműködésre. Reinhard Neil – ottani igazgató – több alkalommal is járt Tatán meghívásunkra.

Balról a második Reinhard Neil a népfőiskola igazgatója - 2009

Ezt szintén igyekeztünk viszonzni, legutóbb a gerlingeni népfőiskola indulásának 50. évfordulója alkalmából szervezett ünnepségen vett részt elnökségünk. Sajnos, komolyabb szakmai programot nem tudtunk közösen indítani. Inkább anyagi segítséget nyújtottak aktuális ügyeinkhez, így támogatták az első kiadványunk megjelenését, nemrég néhány számítógép átadásával járultak hozzá eszközeink bővítéséhez. Az elmúlt években a szögyéniekkel alakult ki erősebb kapcsolat, amiben jelentős szerepe volt Tata önkormányzatának. A város vezetése folyamatosan ápolja, erősíti a testvérvárosi kapcsolatokat, s ebben a keretben – örömeinkre – a népfőiskola is helyet és lehetőséget kapott, hogy bekapcsolódjon, a mivel örömmel élünk.

Felvidéki „Látóúton” 2015-ben szögyéni barátainkkal, Balogh Csaba tagtársunk osztja meg ismereteit a csoporttal

Őket sikerült egy szakmai projektbe is bevonni a nagyváradiakkal együtt (sajnos szovátai barátaink nem tudtak ezen részt venni). Az elmúlt évben (2016-ban) Magyarkanizsáról is hívtunk résztvevőt egy or-

szágos szakmai programba, amely sikeresen megvalósult nagy örömeinkre.

Játékos ismerkedés a találkozás első óráiban - Piros ruhában M. Judit - 2016

A résztvevő Mikuska Judit így rögzítette élményeit: „A tábor legizgalmasabb része a terepmunka volt: személyes interjúkat készítettünk régi, kővágóörsi családoknál. Párokban látogattuk meg az idős embereket és egy előre kidolgozott kérdéssor segítségével csináltunk interjút, melynek célja az volt, hogy betekintést nyerhessünk a jelenlegi nagycsaládi viszonyok működésébe, a generációk együttélésének és együttműködésének kérdéseibe.”

A nyitrai vár „ostroma” 2014-ben

Az elmúlt évben új szakasz kezdődött a népfőiskola számra, mert Tata város önkormányzata felkérte a népfőiskolát a testvérvárosi kapcsolatok gondozására, amely feladatot a népfőiskola elnöksége örömmel vállalta, és a tennivalókat már alapszabályába is beépítette. Ennek első jele, hogy a Gerlingenben működő Tata Barátai Egyesület vezetésével elindult a tárgyalás az együttműködési megállapodás kialakítására, amelynek ünnepélyes aláírására hamarosan sor kerülhet – reményeink szerint.

Keresztesi József

MEGEMLÉKEZÉS 2016-BAN MAGYARY ZOLTÁN SZÜLŐHÁZÁNÁL – részlet

A rendelkezésemre álló keretek között nem vállalkozhatom arra, hogy – akár csak felsorolás-szerűen is – bemutassam Magyary sokoldalú munkásságát. A továbbiakban ezért a gazdag életmű egy kis részletét kiragadva, megkísérlem röviden felidézni önkormányzatiságról és a megyék szerepéről vallott gondolatait, melynek különös aktualitást ad a Belügyminisztérium által rendezett, épp tegnap zárult konferenciasorozat, mely többek között a megyék és a különböző önkormányzatok, illetve a központi kormányzat közötti feladatmegosztás kérdéseiről szólt.

„A helyhatóságnak és az önkormányzatnak a hivatása, hogy a szakigazgatásokkal szemben az embert, az embereket szakszerűen képviselje. Ha erre képes lesz, akkor a közigazgatás integrálása az emberek felé meg fog történni.” **A közigazgatás és az emberek** c. művében a magyar közigazgatás XX. századi eszményeként az alábbiakat fogalmazza meg: *„az ember és a nemzet szolgálata a legjobb megoldásért való eleven felelősségérzettel.”*¹

Ez a műve is – melynek alcíme Ténymegállapító tanulmány a tatai járás közigazgatásáról - ékesen bizonyítja, hogy Magyary nem csak az íróasztal mellől nyilatkoztatta ki nézeteit, hanem munkájának tárgyát alapos empirikus kutatásokkal töre-

kedett megismerni. A ténymegállapító tanulmány lényege, mint írja, hogy *„állítások helyett megállapítások, becslések és feltevések helyett tapasztalati adatok sorakoznak és azokból indukcióval nyert értéktételekre törekedtünk.”*²

A felmérést és tanulmányt gyakorlati alkalmazás is követte – többek között - a szociális vármegyeként ismertté vált kísérlet keretében.³ Ennek egyik központi eleme a szociális közjóléti szövetkezet volt, mivel Magyary felismerte, hogy a szociális hátrányok leküzdését az addig működő, ínségadón alapuló segélyezés nem tudta megfelelően kezelni. Az új megoldás három fő területre összpontosított:

1. munkához, tevékeny részvételhez kötötte a szociális támogatást
2. fejlesztések megvalósítása – házépítés, mezőgazdasági gépek, használatok juttatása
3. képzés a meglévő népfőiskolára alapozva.

A támogatott személyeket azzal is ösztönözte, hogy a szövetkezetben üzletrészt kellett vásárolniuk – igaz, jelképes összegért. A szövetkezet azáltal kapcsolódott be a közigazgatás rendszerébe, hogy vezetője a vármegye alispánja, Reviczky István volt, aki – a köztük folyó levelezés tanúsága szerint - támogatta Magyary törekvéseit.

Sajnos a történelmi helyzet alakulása nem tette lehetővé sem e modell továbbfejlesztését és kiterjesztését, sem Magyary munkásságának folytatását, mégis életműve máig ható, gondolatai számos dokumentumban megjelennek. Csak néhány példa erre:

² uo.

³ Részletesen ld. Gerencsér Balázs Szabolcs: Az első dokumentált magyar pilotok: a '40-es évek szociális modellkísérletei. Az Esztergár–Magyary modell. In: Gerencsér Balázs Szabolcs (szerk.): Modellkísérletek a közigazgatás fejlesztésében Az ún. „pilot projektek” határai elméletben és gyakorlatban. Pázmány Press, Budapest, 2013. 137-154. o. Elérhető: https://jak.ppke.hu/uploads/articles/227518/file/modellkiserletek_kotet.%20_0515pdf.FINAL.pdf (letöltés ideje: 2017. június 8.).

¹ Magyary Zoltán: A közigazgatás és az emberek. Eredmények és tanulságok, 353. o. In: Magyary Zoltán – Kiss István: A közigazgatás és az emberek. Ténymegállapító tanulmány a tatai járás közigazgatásáról. Magyar Közigazgatástudományi Intézet, Budapest, 1939. 353-373. o.

1. Magyar erőtéliesen szorgalmazta Alsógalla, Felsőgalla, Bánhida és Tatabánya egyesítését, és az ennek megfelelő városfejlesztési koncepciót. Ma a megyei Integrált Területi Program ezt továbbfejlesztve városhálózati csomópont kialakításáról beszél, célként megjelölve az itt kialakult, fejlődő gazdasági területek összekapcsolódását, együttműködését, a munkaerő-mobilitást, az anyagok és áruk szállítását a települések és az ipari területek közötti minél jobb megközelíthetőség biztosításával.⁴
2. A szociális közjóléti szövetkezet a hátrányos helyzetűek munkához jutását, képzését kívánta előmozdítani, hasonlóan a Megyei Foglalkoztatási Paktumhoz.
3. Tágabb horizontra tekintve, országos szinten a szolgáltató közigazgatás, a Jó Állam megteremtését tűzte ki célul a Magyar Zoltán Közigazgatás-fejlesztési Program.

E néhány példa is bizonyítja, hogy Magyar messze megelőzte korát, gondolatai ma is aktuálisak. Köszönet mindazoknak, akik megőrizték, továbbadták tanítását és azon munkálkodnak, hogy Magyar Zoltán emléke a magyar köztudatban méltó helyére kerüljön.

Köszönöm szépen megtisztelő figyelmüket!

Dr. Veres Zoltán
megyei jegyző, KEMŐ

⁴ Komárom-Esztergom megye Integrált Területi Programja 2.0. 43. o. Elérhető: http://www.kemoh.hu/cikk_kepek/pdf/TT/KEMITP_2_0.pdf (letöltés ideje: 2017. június 8.).

KAPOCS NÉPFŐISKOLA MÓRAHALMON

Nemcsak az ismeretátadást, hanem az értékközvetítést is szolgálja a mórachalmi KAPOCS Népfőiskola, amelynek alapító ünnepségén Lezsák Sándor azt hangsúlyozta, hogy meg kell szerveznünk önmagunkat, és keresztény nemzetünknek minden forrását mozgósítani kell annak érdekében, hogy helyt tudjunk állni ebben a világban. Forrás: szegedma.hu

„Mórahalm önkormányzata együttműködő partnerével, nemzeti örökségünk megőrzése, a felnövekvő generációk erkölcsi, szellemi és testi fejlődése, az önszerveződő csoportok segítése érdekében megalapítja a KAPOCS Népfőiskolát” – olvasható az alapító dokumentumban, amelyet tizenegyen láttak el kézjegyükkel az Aranyaszöm Rendezvényházban.

*A közösségek fontosságát hangsúlyozta a népfőiskola alapító ünnepségén **Lezsák Sándor** (fotó), az Országgyűlés alelnöke, a Lakitelek Népfőiskola vezetője. Mint elmondta, minden emberben van képesség, tehetség, nincs tehetség nélküli ember, csak tehetség nélküli pedagógus van, vagy tehetség nélküli politika van. Szerinte a politikának felelőssége és lehetősége, hogy olyan helyzeteket teremtsen, amelyben az egyéntől kiindulva az érdeklődők sokaságát megerősítse, és a közösségek formálódását ezzel segítse. Hozzátette, tanúja volt annak, miként is formálódtak a mórachalmiak egy közösséggé, jelen volt, amikor egy nemzeti ünnepen mindössze hatan koszorúztak, s akkor is, amikor megszámolni sem tudták azokat, akik egybegyűltek ünnepelni.*

MONSIEUR FELLNER JAKAB (1722-1780)

Eredetét tekintve morva, nyelve alapján német, tervezői stílusában franciás, művei összképében és érvényességében sajátosan magyarrá ötvöződött jelenség. Így foglalhatnánk össze Fellner Jakab, a késői barokk sokat foglalkoztatott, elismert építészének életét.

Korai éveiről szinte semmit sem tudunk. Csupán annyit, hogy 1722. július 25-én, reggel 5 órára anyakönyvezték a nikolsburgi (ma Csehország Mikulov városbeli) Szent Vencel plébánián.

Az idős mester portréja

Iparos család gyermeke. Nagyapja ács, apja, Fellner Ferenc a valószínűség szerint kőművesmester. Fellner Jakab egy helyütt erről többet sejtet. Rokonságba helyezi boldogult apját a Fellner von Feldegg családdal, akik Csehországban nemesi és lovagi rangra emelkedtek.

Hogy ez társító legenda-e csupán, vagy érvényes valóság? E tényt elkönnyelhetjük az életrajz vonatkozásában. Mégpedig, hogy építészünk is nemességért folyamodott Mária Teréziához, amit el is nyert 1773. augusztus 1-jével. Ez időtől használatos teljes neve: **Fellenthali Fellner Jakab**.

Tekintsük át röviden, milyen érdemeket szerzett mesterrünk, amiért e jutalmazó elismerést megkaphatta.

Mint oly sok iparosember és tanonc, a Habsburg birodalom más tartományából, ő is az építési konjunktúrával jellemzett Magyarországra jött szerencsét próbálni.

1745-ben már Tatán találjuk, a kapucinusoknak épülő rendház építésénél pallér. 1748 februárjában pedig eredményes mestervizsgát tesz a komáromi kőműves és kőfaragó céh előtt.

Az újdonsült szakember ekkorra már házas, sőt apa. Rimholz József özvegyétől, Kirchrober Eleonórától született egy fia, majd még további három utód. Érde-

kesség, hogy Rimholz József ugyanúgy Kuthner Jakab kőművesmester pallérja volt, mint Fellner.

Egyébiránt Fellner három alkalommal esküdött hűséget – első két felesége korán meghalt –, s asszonyai mindannyiszor 4-4 gyermeket szültek neki (összesen 4 leányt és 8 fiút). Apjukat mindösszesen négyen éltek túl. Nyomdokába pedig egyedül József Jakab (3. házasság; szül.: 1773. szeptember 30.) nevű fia lépett – bár jóval kevesebb tehetséggel megáldottan –, aki a 90-es években építési adjunktusa a pápai uradalomnak.

Máskülönb a fellneri életmű eklatáns példának bizonyul a tehetség céhmodelljeként ismert jelenségnek, amit a családfakutatás elég szemléletesen bemutat.

A „megfelelő embert a megfelelő posztra” elv érvényesíti hatását működésében. Ennek a következő állomásait ismerjük:

1747 és 1754 között a Kamarai Építési Hivatalnál dolgozik. Alaposabb gyakorlatra tesz szert a ráckevei és béllyei építkezéseken. A titulusa itt Architect, azaz, építőmester.

1755-től 61-ig Komárom vármegye szolgálatában találjuk. Építész – Baumeister. Tájékozódást, behatódást nyer az adminisztráció rengetegében. De már tervekkel is a köz elé lép.

Fellner a legkorábbi magyarországi éveitől fogva kapcsolatot tart fenn a tatai Eszterházy-uradalommal. (Látni való, hogy ajánlásukkal teszi le a kőművesmesteri vizsgát Komáromban.) Életre szóló patrónusa akadt Balogh Ferenc jószágigazgató személyében, aki olyannyira megszerette, hogy pártfogoltja gyerekei felett a keresztapaságot is elvállalta.

Őáltala kerül kapcsolatba Anton Erhard Martinelli és Anton Pilgram bécsi udvari építőmesterekkel, vagy pl. Mikoviny Sámuel, Európa-hírű térképésszel. Kezdetben rajzolójuk, később hozzájuk felnövő kolléga.

Nemhiába levelezi le Balogh Eszterházy Miklós egri püspökkel: „Az ide való kőműves mester meg érdemli a paumester nevet”, hiszen remek terveket készített a tatai vár kastéllá történő átépítéséhez.

Az első nagyobb, önálló megbízatása a Pacassitól elszerezett csekléshi kastély restaurálása. Az 1754-től folyó munkálatok szép hírt keltették az épületnek és megálmodójának egyaránt.

Kiforrott művész benyomását kelti a Móron megvalósult Lamberg-rezidencia. Fordulópontnak számít ez a hazai kastélyépítészeten, mint ahogy az 1762-es esztendő is Fellner életpályájában. Ekkor kerül az Eszterházyak közvetlen és állandó alkalmazásába. Vállalkozó lesz, haláláig vezeti az uradalmi építési irodát, mely csakúgy ont típusterveket, mint igényes egyedi alkotásokat. In-

nen van az a gyakori művészettörténeti bizonytalanság, miszerint egy-egy épületet valóban Fellner jegyzi-e?

A tatai Esterházy kastély

Azonkívül sok munkáját vagy mástól vette át, vagy csupán átdolgozta, vagy halálával tőle szerezték el. Balogh már 1763-ban így tudósít: „Sok a dolga a Jámbornak...” Megvalósulnak vállalkozásában kastélyok, alaptól indított templomok; vagy az egyetemnek szánt egri líceum; lakóházak. Tata városképi alakításában döntő szerepe van Fellnernek. Említsük meg a számtalan malmot, melyek közül magának is bérel néhányat; vendég-fogadók; hidak; istállók stb. tervei és munkálatai jelzik szerteágazó tevékenységét. Kizárólag a hadiépítészetben nem próbálja meg erejét.

A teleit Tatán töltötte, itt állt lakóháza

Munkáit kezdetben darabbérben, akkordban vállalta. Egy 1764-ből fennmaradt irat tanúbizonysága szerint azonban, mikor Eszterházy Károly udvari építészévé avanszált, az egri püspökség és a pápai hitbizomány a területükön lebonyolított összes munkálatáért 100 tallér vagy 150 rajnai Ft fizetség mellé utazási napjaira még 3 Ft díjtételt is hozzátoldott.

A tatai és gesztesi konvenciók jegyzőkönyvek hasonló összegekről beszélnek. Eszerint, mint „aedillium magister”, 150 Ft készpénzt, s további 20 öl fa, 100 pozsonyi mérő zab, 4 öl széna (átszámolva 60 Ft) keresményt kap. Ilyen bevételek mellett úri módon élhetett családjával. Jellemzőnek kell találnunk, hogy olyan paripákat tartott, amelyeket később főrangú személy, Albert herceg vásárolt meg tőle.

A nagy teljesítményeknek mindig ára van. S mert sokat utazott, Fellner esetében ez az áldozat az egészsége volt. 1780. december 12-én hunyt el. Földi maradványait az általa tervezett tatai plébániatemplom kriptája rejt.

Fellner Jakab szobra a tatai Szent Kereszt templom előtt – Ungvári Lajos alkotása

Jelentőségéről már a kortárs Eszterházy Károly megsejtett valamit. Így ír róla: „Magyarországban tatai Építőmester hozzá fogható nincsen és Bécsben, vagy-e? Kérdés.”

Idézzük meg végül személyes alkotóként, ahogy Balogh festi le: „Elöttem ... képe buslakodásának, aki ... az egri Universitasnak Delineatiojával nappal is jártában s keltiben láttatott ... A Conceptus kész a fejében, és fel tétele is hamar elkészül.”

Érdekesség, hogy hosszú időn át élt itt, de sosem tanult meg nyelvünkön beszélni. Munkásságát azonban a magyar művészettörténet befogadta, szervesen magáénak vallja.

Vasi Ferenc Zoltán

Kiseb foglalkozásokra is ideális feltételek lesznek a rendházban. Az épület szintén Fellner tervei alapján épült.

MAGYARY KONFERENCIA 2017, TATA

Tata Város Önkormányzata, Komárom-Esztergom Megye Kormányhivatala, Komárom-Esztergom Megye Önkormányzata és a Magyar Zoltán Népfőiskolai Társaság szervezésében rendezték meg a hagyományos Magyar Zoltán emlékkonferenciát Tatán a Városháza dísztermében, június 8-án.

A Népfőiskola és a velük együttműködő szervezetek már több mint 15 éve szervezik meg a szakmai konferenciát, idén az iskolateremtő tudós születésének 129. évfordulóján. Borsó Tibor, a Magyar Zoltán Népfőiskolai Társaság elnöke az eseménnyel kapcsolatban úgy nyilatkozott: - az a töltekezés, amit a Magyar konferenciák jelentenek, egész évre kiható muniációt ad a népfőiskola tagjainak, és a közszolgálattal foglalkozó kollégáknak is. A rendezvény célja már a kezdetektől az, hogy azt a szakmai munkásságot, ami ma is aktuális, életközeli tegyék. Borsó Tibor elmondta: - az utóbbi években, mióta Magyar munkássága kormányprogrammá emelkedett a közszolgálat tekintetében, szeretnék hagyományörzéssel és újításokkal ezeket a konferenciákat igazi élménnyé tenni.

Az esemény előtt koszorúzással emlékeztek a nemzetközi hírű közgazdász tudós emléktáblájánál

a Tatai Járási Hivatalnál, majd az Öreg-tó partján álló Magyar szobornál – ahol **dr. Dargay Eszter**, a Magyar Kormánytisztviselői Kar alelnöke mondta el ünnepi gondolatait -, valamint a Bercsényi utcán Magyar Zoltán szülőházánál, ahol **dr. Veres Zoltán** a Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzati Hivatal jegyzője tartott beszédet. Ezt követően a konferencián szakmai előadásokat hallhattak az érdeklődők.

Megnyitó beszédében a Városházán **dr. Kancz Csaba** kormány megbízott elmondta: Magyar Zoltán személyében nem egy szobatudósról, nem egy elméleti szakemberről emlékezünk meg, hanem egy olyan, a közigazgatás alakításában tevékeny szerepet betöltött tudósról, aki egyben iskolateremtő volt, befutotta az egyetemi pályát, és emellett egy olyan minisztériumban tudott dolgozni, ahol tovább lehetett fejleszteni a tudást, s ami Tatát illeti, itt a „mintajárás” kialakításával mindezt a gyakorlatban is át tudta ültetni. A kormány megbízott hozzátette: Az volt, és most is az az igazi kihívás, hogy a jogszabályok mögött lássuk az embert, és tudjuk a szabályokat úgy alkalmazni, hogy egy eljárás gyorsan befejeződjön, ne legyen bürokratikus, és az ügyfél is elégedettséget érezzen. Ez az az aktuális üzenet, amit Magyar Zoltán fogalmazott meg számunkra.

Popovics György a Komárom-Esztergom Megyei Közgyűlés elnöke a helyszínen köszöntőjében elmondta: - a megye 2013 óta építi és fejleszti a Megyei Értéktárat, amely mára már egy igazi mozgalommá vált, s több mint 80 értéket vonultat fel. Idén egy újabb értékkel gyarapodott: Magyar Zoltán szakmai és tudományos munkássága ugyanis 2017-ben bekerült a megyei értékek sorába. Popovics György hozzátette: Ez egy jelentős mérföldkő az Értéktár életében, mert fontos, hogy azok a magasan kvalifikált személyek akiknek munkássága a megyénkben teljesedett ki, s akiknek itt zajlott életpályájuk egy jelentős szakasza, részei legyenek az Értéktárnak.

A köszöntőket követően a délelőtti folyamán a szakmai programban előadásokat hallgathattak a konferencia résztvevői:

- A közigazgatás aktuális kérdéseiről **dr. Kovács Zoltán**, területi közigazgatásért felelős államtitkár,
- Tata és a felsőoktatás kapcsolata a Magyar-terv 2.0 tükrében címmel **Michl József** Tata város polgármestere,

- Felnőttoktatás Magyarországon címmel **Pölöskei Gáborné**, szakképzésért és felnőttképzésért felelős helyettes államtitkár,
- A Piarista rend szerepe, jelentősége a magyar oktatásban és Tatán címmel **dr. Koltai András**, a Piarista Rend Magyar Tartománya Központi Levéltára levéltárosa,
- Az élethosszig tartó képzés a közigazgatásban témájában **dr. Méhes Tamás** az NKE Vezető- és Továbbképző Központ igazgatója,
- A tatai népfőiskola múltjáról és az újrakezdés eredményeiről **dr. Márkus Mihály** ny. református püspök,
- a Magyary Zoltán Szakkollégium tevékenységéről pedig **Moravcsik Dóra**, a társaság 2015. évi Magyary díjasa tartott előadást, majd a rendezvényt **Bencsik János** országgyűlési képviselő szavai zárták.

A konferencia alkalmával **dr. Kovács Zoltán** területi közigazgatásért felelős államtitkár arról nyilatkozott, hogy Magyary Zoltán alapjain továbbhaladva, a közigazgatásban az egyik legfontosabb alapelv az ügyfélkultúra megújítása, valamint a szervezeti átalakítás és a hatáskörök elrendezése. Ezek a témák már Magyary tudományos munkájában is szerepeltek, nem véletlen, hogy a közigazgatás átalakítása is a Magyary program nevet kapta. Az államtitkár hozzátette: „A 21. században a legfontosabb az informatikafejlesztés, ami nem csupán közigazgatási, hanem korosztályi kérdés is, hiszen ma a fiatalok már okostelefonról intéznek mindent, s a technológia változásainak az ügyintézési rendszerben is meg kell jelenniük.” A konferenciát június 9-én budapesti programok követik, a Nemzeti Közszolgálati Egyetemen. A tatai rendezvényen közreműködött Jenei Márta, és a Magyar Honvédség 25. Klapka György Lövészdandár Zenekara.

Forrás: Internet, Ábrahám Ágnes írása - 2017, június 8.

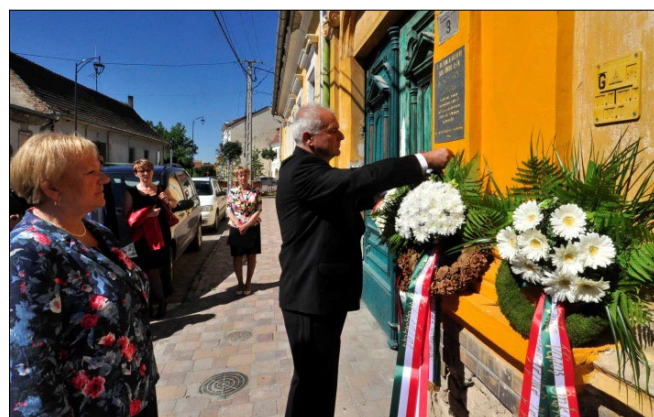
Koszorúzásra készülnek az emlékezők a tóparti Magyary szobornál

Előadók-közreműködők többsége: a kép bal szélén dr. Kovács Zoltán államtitkár, jobb szélén dr. Koncz Csaba kormány megbízott, középen Pölöskei Gáborné h. államtitkár

„Teltház” a Városháza dísztermében, bal szélén Fejér Mária, a népfőiskola titkára, mellette dr. Veres Zoltán s KEM Önkormányzati Hivatal jegyzője

A Magyary szülőházánál a népfőiskola elnöke, Borsó Tibor helyezi el a koszorút

Dr. Dargay Eszter a Magyar Kormánytisztviselői Kar elnöki jogkörrel rendelkező alelnök emlékezett a szobornál

A NÉPFŐISKOLA MAGYARY DÍJASÁNAK BEMUTATKOZÁSA – 2017

Károly Alexandrának hívnak és a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Államtudományi és Közigazgatási Kar közigazgatás-szervező szakán, BA. képzésen végeztem. 2014-ben kezdtem meg egyetemi éveimet, amely egyfajta útkeresésnek is mondható. Mindig közösségi embernek vallottam magam, szerettem és szeretek is közösségben lenni, szervezni, beszélgetni, „aktívkodni”. Már az első évemben éreztem, többet szeretnék tenni és kapni az egyszerű egyetemi napoknál, így jelentkeztem a Magyar Zoltán Szakkollégiumba, ahol végül megtaláltam a helyem és több évre megszűnt az útkeresésem.

A Szakkollégium adta meg számomra azt a háttérrel, amiben fejlődhettem mind szakmailag mind pedig személyiségben. Remek közösségbe csöppentem, akik kezdetektől motiváltak és felkaroltak. Tagságom megkezdését követően

szinte fordult velem a világ, egymás után jöttek a jobbnál jobb lehetőségek, így lettem az első évem után rögtön a Szakkollégium Szakmai vezetője egy évre. Sok munkát jelentett az az időszak, de rengeteg tapasztalattal gazdagodtam például pályázatok megírása, kurzusok, konferenciák, egyéb események lebonyolítása és kommunikáció terén is. Vezetőként úgy éreztem, még többet adhatok az általam nagyon szeretett közösségnek és még annál is többet kaptam. A vezetőként eltöltött évemen kívül volt szerencsém bekapcsolódni szintén egy évre a egyetemi Szakkollégiumi Együttműködési Fórum munkájába is Titkárként, valamint fél éve most már tagja vagyok egy országos szakkollégiumi fórumnak, a Szakkollégiumok Egyeztető Fóruma (Interkoll) Kommunikációs Bizottságának is. A Magyar Zoltán Szakkollégiumban töltött közel három évem alatt részt vehettem a kutatási tervemmel az egyik ITDK-n is, ahol különdíjat kaptam, s amelyre nem került volna sor, ha nincs az a sok támogatás, amit a szakkollégista társaim nyújtottak nekem. Az utóbbi egy évemben pedig két külön kurzuson lehettem koordinátor, ami a szakmai fejlődés mellett az oktatóinkkal való kapcsolatok ápolását is elősegítette. Itt szeretném kiemelni, mennyire hálás vagyok a Szakkollégium Igazgatójának, dr. Horváth Attilának a sok segítségért, amit az elmúlt évek alatt kaptam, illetve a Magyar Zoltán Népfőiskolai Társaságnak a megtisztelő elismerésért és támogatásért, amit az általuk alapított Magyar díj jelentett, s amit idén én kaphattam. A Szakkollégiumnak évek óta jó kapcsolata van a Népfőiskolai Társasággal, számos alkalommal találkozhattam én is személyesen a tagokkal a különböző programok, konferenciák, kutatások miatt, ahonnan mindig pozitív élményekkel térhettem haza. Remélem, a jövőben ez a kapcsolat nemhogy fennmarad majd, hanem még inkább folytatódik és virágzóbb lesz.

HUSZONKÉT ESZTENDŐ

Ez nem kerek évforduló, de ennek ellenére érdekes lehet azoknak – akik még élnek –, akik 22 évvel ezelőtt megalakították a Magyar Z. Népfőiskolai Társaságot, mert éppen 22-en voltak (voltunk). Ma már sajnos, sokkal kevesebben vagyunk – az írás születéséig közel fele az alapítóknak már távozott e földi létből, de akik élnek és aktív részesei voltak a népfőiskola életének, tevékenységének, azok tudják, hogy nagy utat jártunk be... Mit is lenne érdemes kiemelni? Nehéz kérdés, hiszen ez az írás csak rövid reflexió szeretne lenni a 22 év apropóján, nem részletes és alapos áttekintés, mint azt szoktuk tenni a kerek évfordulóinkon. Az első programunk izgalma persze nem lehet feledni. Stílusosan – Magyar emlékének-ápolásának vállalásához híven – önkormányzati képviselők képzését szerveztük-terveztük az akkori megyei hivatal szakmai támogatásával. Nagy örömünkre szolgált, hogy jelentős számú érdeklődő kapcsolódott be az önkormányzati képviselők köréből. Annak is nagyon örültünk, hogy jelen lehetett még dr. Kiss István – Magyar egykori vezető munkatársa, akinek kiemelkedő szerepe volt az akkori Tatai Járás helyzetét feltáró-bemutató „A közigazgatás és az emberek” c. jelentős szakmai munkában, a „szociális vármegye” szervezésében-működtetésében, és Magyar emlékének hűségének ápolásában!

Az előző mondatra visszaülve – így nem véletlen –, hogy az első országos jelentőségű kezdeményezésünk 1998-ban a szociális foglalkoztatási konferencia volt, amely szintén sikeresnek ítéltető, a mostani időszakból visszatekintve is! Természetesen nagyon nagy gondot okozott az akkori elnökségünknek, hogy bele merjünk-e vágni. Ezzel a kérdéssel többször is foglalkozott akkori elnökségünk... Végül is felvállaltuk, és sikerült jelentős országos támogatottságot is megnyerni hozzá, valamint az akkori megyei munkaügyi központ szakmai segítségével sikerre vittük a konferenciát, ahol több mint 200 fő vett részt az ország minden részéből.

Az első időszaktól még egy programot tartok fontosnak kiemelni, ez pedig az első bentlakásos programunk (1977-ben), amely egy hetes volt. Ennek a tanfolyamnak a másik sajátossága volt, hogy a kisebbségi önkormányzatok ismereteit bővítette, konkrétan a cigány kisebbségi képviselőket. Érdekessége még, hogy a támogatást a Holland Királyság által hirdetett pályázat alapján nyertük el, és ez a program egyúttal megalapozta a népfőiskolánk ez irányú tevékenységét hosszabb időszakokra is. A továbbiakban még azon alapítókról szólok röviden, akik jelentős mértékben járultak hozzá, hogy a népfőiskola munkája eredményes legyen. Elsőnek említve dr.

Márkus Mihály alapító elnökünket, aki akkori időszakban püspöki feladatokat is ellátott egyházában. Ennek ellenére felvállalta a tisztséget és 10 évig ellátta az elnöki munkát. Nagyon fontos volt az időszak egyesületünk életében, és nem véletlen, hogy sikeresen, évről évre bővítve vállalásainkat-feladatainkat, növekedett tagságunk és az érdeklődők száma is.

Lehet, hogy Kocsis Lászlóné Marikával és dr. Kálmán Attilával kellett volna kezdeni a felsorolást, mert ők ketten már a rendszerváltás előtt is sokat tettek a népfőiskolai hagyományok megismertetéséért, az emlékek összegyűjtéséért.

Kocsis Lászlóné (1935-2001) Dr. Kálmán Attila (1938-2015)

Ennek bizonyítéka 'A Tatai Népfőiskola (1940-1944) emlékeiből' c. kiadvány, amelyet ketten gyűjtöttek és szerkesztettek kötetbe a Komárom Megyei Honismereti Kiskönyvtár sorozat keretében 1987-ben. Kocsisné az alakulást követően alelnökként is segítette az induló elnökség munkáját. Kálmán Attila abban az időszakban olyan feladatokat látott el, amely a közvetlen közreműködését nem tették lehetővé, de amikor a Tatai Református Gimnázium beindítását vállalta, akkortól már ismét jelentősebb mértékben kapcsolódott be a feladatokba, és segítette a népfőiskola munkáját.

Végezetül még egy alapító tagunkat szeretnék kiemelni, dr. Greiner Tibort, aki a Magyar szobor létrehozásában végzett kiemelkedő munkát. Ő kezdeményezte a Vár körüli „szoborpark” létrehozását is a Tatai Helytörténeti Egyesület létrehozója, akkori elnökeként.

Köszönet a munkálkodásért minden alapítónak, aki hozzájárult a népfőiskola indításához, különösen azoknak, akik kiemelkedő szerepet töltek be a népfőiskola sikeres elindításában.

*Keresztesi József
alapító tag*

ERDÉLY HÉT CSODÁJA

A Gyilkos-tó és a szomszédságában levő Békás-szoros kapta a legtöbb szavazatot azon a vasárnap zárult szavazáson, amelyen Erdély hét csodáját kereste a Transindex és a goTransylvania telefonos turisztikai alkalmazás fejlesztője.

A szavazás résztvevői a kezdeményezés honlapján (erdelyicsodak.transindex.ro), illetve telefonkészüléken a goTransylvania útikalauz-alkalmazásban május elején közzétett 34-es listáról választhatták ki a legkedveltebb erdélyi nevezetességeket. Ezeket a szervezők felkérésére erdélyi szakértők, szakmai szervezetek és közéleti személyiségek ajánlották.

A több mint húszezer leadott szavazat szerint a Gyilkos-tó és a Békás-szoros a legkedveltebb erdélyi csoda, amelyet a Szent Anna-tó és a Tordai-hasadék követ népszerűségben. A hét csoda közé a Székelykő, a székelyföldi borvizek és mofetták, a csíksomlyói Mária-szobor és a szovátai Medve-tó is bekerült – közölte Transindex.ro portál. Az ajánlott erdélyi nevezetességek között a természeti látnivalók mellett az épített örökség remekművei (köztük a kolozsvári Bánffy-palota, a székelyderzsi erődtemplom és Vajdahunyad vára), az élővilág ritkaságai (például a mocsári kockáslihim és a békászó sas), ételkülönlegességek (így a szilágysági pálinka és a tordai pecsenye) vagy fontos történelmi események – mint amilyen például a vallásszabadságot a világon elsőként meghirdető 1568-as tordai országgyűlés – is szerepeltek. A Transindex szerint a szavazók több mint 80 olyan erdélyi csodát is javasoltak, amely nem szerepelt az eredeti 34-es kínálatban. Ezek közül a nagybányai művésztelepet javasolták a legtöbben.

Forrás: Internet, 2017. május 31.

KUNBÁBONYI NYÁRI EGYETEM

a közösségi részvétel fejlesztéséért –
2017.07.26-28.

Sokszínűség – Közösség – Együttélés

A Civil Kollégium Alapítvány, a Közösségfejlesztők Egyesületével együtt immáron 14. alkalommal szervezte meg Nyári Egyetemét a Kunszentmiklóshoz tartozó kunbábonyi tanyavilágban, a kunbábonyi közösségi házban, a Kiskunsági Nemzeti Park határán...

...A megnyitón **Kárász Kata**, az NDI magyarországi vezetője bemutatta a szervezetét, majd a jelenleg is futó Vallásközi és interetnikai programjukat ismertette. A program jelenleg a Visegrádi Négyek országaiban fut és arra irányul, hogy a vallási és etnikai csoportok képesek legyenek együttműködni és minél több közös eseményt szervezve megtalálják egymáshoz a hidat. **Kovács Edit**, a Közösségfejlesztők Egyesület elnöke beszédében a rendezvény céljául tűzte ki, hogy végre a nem sürgős, hanem fontos társadalmi kérdésekről is van idő, lehetőség és tér egyeztetni.

Az első előadásra a megnyitót követően került sor – Kölcsönös függés és egymásrautaltság címmel, amelyet **Gergely Attila**, a Károli Gáspár Egyetemen japán társadalomtudomány c. tantárgy oktatója tartott. A társadalomtudós előadásában kifejtette az interdependencia elmélet történelmi kialakulását, egészen Adam Smith-től Fülöp Mártáig (kultúra és pszichológia). Fülöp Márta Kultúra és Pszichológia című könyvében meghatároz két fajta éntípust, amely a társadalmi megnyilvánulásokra is hatással van: interdependens (kölcsonösen függő) és independens (független) típusokat, ennek szemléltetését az előadó egy történettel segítette. A Sydney Olimpián aranyérmet szerző sportolók győzelemi utáni interjuit elemezték, az elemzés részletezésére azonban nincs is szükség, hogy megértsük a két személyiségtípus közötti különbséget. Az amerikai sportoló nyilatkozatában 13-szor hangzott el az „én” (I, me, myself) valamelyik formája, míg a japán olimpikon interjúja során legtöbbször a „mindenki együtt”, „legjobb edző” (all together, best coach) kifejezéseket használta. Végezetül Gergely Attila egy számomra nagyon megkapó idézettel zárt: „A jogok Gangesze a kötelességek Himalájából ered.” (Gandhi)

Az előadás után egy kerekasztal-beszélgetés következett, amelynek résztvevői rendkívül jól tükrözték a Nyári Egyetem címét, azaz a sokszínűséget.

A beszélgetésben részt vett: **Perintfalvi Rita** (katolikus teológus), **Kelemen Katalin** (rabbi), **Setét Jenő** (Ideartozunk Egyesület elnöke), **Dr. Al Assaf Ahmed** és

Dr. Tóth Csilla (Magyarországi Muszlimok Egyháza). Hol vannak a találkozási pontok a vallási és a civil kezdeményezések törekvéseiben? – erre keresték a választ a résztvevők, és mindannyian ugyanarra gondoltak, amikor kifejezték a szolidaritás, a szeretet, az empátia fontosságát ezekben a találkozásokban. Egy gondolatot emelnék ki a beszélgetésből: „Nem jó az embernek, hogy meglett teremtvé, de ha már itt vagyunk, akkor éljünk tudatosan.” – mondta **Dr. Tóth Csilla**.

Perintfalvi Rita, katolikus teológust csütörtök reggel hallgathatták meg az érdeklődők – „Tényleg ellenség, aki más?” című előadásában. A teológus a Biblia „Szeresd felebarátodat, mint önmagadat.” idézetére fűzte fel a mondanivalóját. Leginkább a Latin-Amerikában működő felszabadítási teológiáról beszélt, amely arról szól, hogy a legszegényebbekkel vállalnak sorsközösséget a teológusok, együtt élnek velük, hogy „felszabadíthassák” őket a nyomorúságukból. Az előadó arra kereste a választ előadásában, hogy mi miatt szembesülünk nehezen a mássággal? – a kiszámíthatatlan viselkedés, az ismeretlen érzések, a gyenge önazonosság, az ismeretlenlől való félelem, a közösség lehetséges megzavarása miatt – érkeztek a válaszok a közönség soraiból.

A nők, gyerekek családon belüli helyzete is szóba került egy kiscsoportos műhelymunka keretében. **Kánya Kinga** segítségével (kimeNŐ Program elindítója) megismerhettük a családon belüli erőszak dinamikáját, az áldozatok kimenekítésének körülményeit, továbbá a probléma kezelésének társadalmi gátjait. Avagy feminista kérdés a nők bántalmazása? A válasz egyértelműen nem, hiszen ha egy társadalomban elfogadott a nők bántalmazása, a családon belüli erőszak alkalmazása, az nem csupán a nőket érinti hátrányosan, hanem a társadalom minden egyes tagját. Fontos megemlítenem, hogy nem csupán az áldozatok kezeléséről, de a bántalmazók integrálásáról is szó esett, azonban a mai szociális háló hiányosságai miatt ez csupán elméleti síkon létező dolog.

Fontos megemlíteni **Valuch Tibor** „A jelenkori magyar társadalom” című prezentációját, ahol teljesen átfogó képet a kaphattunk arról, hogy a civil szervezeteknek, a közösségfejlesztőknek milyen társadalmi körülmények között kell a munkájukat végezni: fogyó népesség, az időskor újraértelmezése, családi állapotok, családszerkezet átalakulása, átalakult településhálózat.

A Nyári Szabadegyetem főtémája, a közösségfejlesztés, így ehhez kapcsolódóan egyszerre több workshopon is részt lehetett venni. A műhely vezetőitől segítséget kaptunk ahhoz, hogy „ügyet” válasszunk magunknak,

amely cél köré valódi közösséget lehet szervezni. Továbbá megismertették velünk a valódi hatalom forrását, amely a szervezett információban, a szervezett emberekben és a szervezett pénzben rejlik, végső soron pedig a cselekvőképességben. A műhelymunka fő kérdése így hangzott: Milyen élményed van arról, amikor a konfliktus pozitív hatást hozott magával?

Sok fiatal is részese volt a programnak. Itt Setét Jenő előadását hallgatják.

Az interetnikai közösségfejlesztés jegyében a Szabadegyetem egyik legkiemelkedőbb előadója Setét Jenő volt, aki az Idetartozunk Egyesület elnöke.

Setét Jenő „A társadalmi folyamatok és hatások a roma közösség életében – az elmúlt 27 évben” című előadásában két kérdést tett fel a hallgatóság felé: 1. Mit tudsz a cigányokról? 2. Milyen újságcikket, médiában megjelent hírt hallottál a cigánysággal kapcsolatosan az elmúlt 4 évben?

A résztvevők tájékozottsága ellenére a válaszok lehangoló eredményt mutattak, sokkal több volt a negatív, pejoratív, sztereotip észrevétel, cikk és hír, mint amennyit bármelyik ember is el tudna viselni magáról. Jenő előadásából kiderült – így látja magát a cigányság, ezt hallja magáról nap, mint nap.

A 14. Nyár Kunbábonyi Egyetem megmutatta, hogy milyen sok lehetőség és módszer létezik, amellyel fokozható a közösségi részvétel a mai magyar társadalomban.

Truszek Tímea Zita

(A tudósító a népfőiskolánk elnökségének felkérésére vett részt a nyári egyetemen. Szerk.)

Mészáros Zsuzsanna, a megyénkben is ismert közösségfejlesztő, a tábor egyik főszervezője mindent megtett annak érdekében, hogy a szabadegyetem résztvevőinek a lehető legszínesebben mutassa be a közösségfejlesztést.

„KI NEKÜNK ARANY JÁNOS?”

„Ki nekünk Arany János?” – tette fel a kérdést **Reisinger János** nagyszalontai könyvbemutatóján, amelyet a helyi Arany Palota kiállítótermében, vasárnap délután (ez év júniusában – szerk.) tartott. – (Tátára **2017. okt. 16-án 17 órára** várjuk a kiváló előadót.)

Reisinger, közel egyórás könyvismertetőjében, amely a *Ki nekünk Arany János?* címet viselő kötet kapcsán, lebilincselő felkészültségéről adott ízelítőt.

A szép számban megjelent diákság komoly, figyelmeztető leckét kapott az előadótól. Kötelezően kérte a fiataloktól, meg kell tanulniuk, az eszükbe

kell vésniük Arany négysorosát:

**„Nemes önbizalom, de nem az önhietség,
Rugói lelkedet nagy célra feszítsék:
Legnagyobb cél pedig, e földi létben,
Ember lenni mindég, minden körülményben”.**

Költői kép, magatartás, életfelfogás, felkészülés a művészi, irodalmi pályára, az életre, amelyet a mi Aranyunk birtokolt, nem kevés volt mindaz a szellemi felkészültség, amellyel rendelkezett a mi költőgéniuszunk. Hát ezt kell, illik birtokolni, nem a pénzkereset teszi igazán boldoggá az embert. A szellemi értékek, a tudás birtoklása az, amely igazán nagyra teszi, formálja az embert. És milyen kevés van mindazokból, akik ezt betartják – mondta Reisinger. Arany már ifjúkorában ismerte a Szentírást, a Biblia tanításait. Nélküle nem írhatta volna meg, nem arathatott volna sikert a Toldija sem. Arany János szellemisége mindig időszerű marad – ajánlotta megszívlelendőként a hajdúvárosiak figyelmébe Reisinger János.

Sára Péter

Forrás: Internet, közzé tette Sarkadyné Kelemen Mária, Nagyváradi

TATÁN OKOSVÁROS-FEJLESZTÉSI PROGRAM INDUL

Közzétéve 2017. június 26. Egov Hírlevél | Szerző: szerk.

„A Digitális Jólét Program (DJP) 2.0 keretén belül Tata lesz azon kísérleti programok egyik-helyszíne, ahol okosváros-fejlesztéshez (smart city) kapcsolódó eljárásokat fejlesztenek ki és vezetnek be – mondta a programért felelős miniszterelnöki biztos egy tatai konferencián. Deutsch Tamás hangsúlyozta, az egész országban legalább nyolc-tíz helyszínen szeretnének kísérleti projekteket indítani. Az okosváros-fejlesztési program helyszíne nemcsak város lehet, hanem nagyobb szintű települési együttműködés is.

A fejlesztések érdekében jelentős képzési programokat indítanak, első körben a közigazgatásban dolgozó csaknem 60 ezer ember legalább egy százalékát szeretnék elérni, nekik tartanának továbbképzéseket a Nemzeti Közzolgálati Egyetem közreműködésével.

Deutsch Tamás azt mondta, a fejlesztések figyelembe veszik a jó európai gyakorlatokat, nem Budapestről, normatív eszközökkel szeretnék az önkormányzatok fejlesztési irányait megszabni, hanem tiszteletben tartják a települések autonómiáját. A program a Kárpát-medencei, többségi magyar települések számára is elérhető lesz.

A konferencián a tatai település- és térségfejlesztés szakmai központjának létrehozása érdekében együttműködési megállapodást kötött a város önkormányzata, valamint a Nemzeti Közzolgálati Egyetem, a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem, az Edutus Főiskola és Budapest XVII. kerületének önkormányzata.”

A JÖVŐBE FEKTETETT IDŐ

Az Iskolai Közösségi Szolgálat rendszerének fejlesztése Tatán

Társaságunk az EFOP 1.3.5-16-2016-00824 „Társadalmi szerepvállalás erősítése Tatán a közösségek fejlesztésével” c. nyertes pályázata egyik projektjeként célul tűzte ki a helyi Iskolai Közösségi Szolgálat rendszerének fejlesztését, mely során az érintettek képzését, szemléletformálását valósítja meg. Ennek keretében **szeptember 28-án** az Eszterházy Károly Egyetem Oktatáskutató és Fejlesztő Intézetével (OFI), illetve számos szakemberrel közreműködve projektindító **műhelykonferenciát tartunk**, melyről bővebben honlapunkon lehet tájékozódni.

A konferenciát követően felkérésünkre egy, az OFI által gondozott, **akkreditált 30 órás közösségi szolgálatos képzés indul Tatán**, kifejezetten pedagógusok részére (október 3., 5., 10.). Az erre vonatkozó felhívás ugyancsak elérhető honlapunkon, jelentkezni 09.20-ig lehetséges.

Mindezzel párhuzamosan külső szakértők közreműködésével folyamatban van az MZNT képzési programjának kidolgozása, ami kifejezetten a civil szervezetek fogadókészségét, a közösségi szolgálatos programba való bevonhatóságuk javítását tűzte ki célul. A képzés várható ideje: 2017 novembere.

A küldő és fogadó szervezetek továbbképzését, érzékenyítését követően a **diákság felé fordítjuk figyelmünket**, és az érintettekkel együtt kidolgozott programokat kínálva szeretnénk a közösségi szolgálati időt valóban pedagógiai szempontból tartalmas, a diákok számára is hasznos tevékenységgé fejleszteni. Hisszük, hogy sikeresek csak úgy lehetünk ezen az úton, ha minden érintettet egy asztalhoz ültetünk és közösen, egymást meghallgatva határozzuk meg a későbbi fejlesztési irányokat. Ezt hivatott biztosítani az az egyeztető fórum, melyet a fent említett képzéseket követően hívunk életre.

A program több cél megvalósulását szolgálja egyidejűleg, úgymint:

- fiatalok számának növelése, integrálása a helyi civil szervezetek tevékenységébe az önkéntesség és a közösségi szolgálat adta lehetőségek kiaknázásával, azok újragondolásával, kiszélesítésével;
- Tata és térsége civil szervezetei humán erőforrás kapacitásának, közösségformáló erejének és együttműködési készségének növelése szemlé-

letformálás és közösségszervezés által (különös tekintettel a fiatalokra);

- a civil szervezetek programjainak alkalmassá tétele diákok fogadására, a közösségi szolgálat, illetve az önkéntes menedzsment célrendszerének megfelelően;
- a civil szervezetek közös fellépése, stratégiájuk kidolgozása a fiatalok hatékonyabb megnyerése érdekében;
- egyeztető fórum életre hívása a diákság, a szülők, az oktatási intézmény közösségi szolgálatért felelős koordinátorai, a mentorok, továbbá a fogadó szervezetek önkéntes/közösségi szolgálatos programok felelősei (szakmai koordinátorok) részvételével;
- lehetőséget és támogatást adni a diákságnak, hogy a kötelező közösségi szolgálatot hasznosan és saját döntés alapján töltsék el, akár saját programötletet megvalósítva.

Herczig Szabolcs
MZNT alelnök

PERSPEKTÍVÁK AZ ISKOLAI KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLATBAN MŰHELYKONFERENCIA

2017.09.28. TATA, TANODA TÉR 5.

08:30 – 09:00 ▶ Regisztráció
09:00 – 09:10 ▶ Köszöntő, konferencia megnyitó
 Magyar Zoltán Népfőiskolai Társaság
09:10 – 09:30 ▶ Miért lehet ez jó nekünk? Egy pedagógus szemszögéből
 Szalóki Mihály - Fényi Gyula Jezsuita Gimnázium
09:35 – 09:55 ▶ Miért lehet ez jó nekünk? Egy fogadószervezet szemszögéből
 Bálega János - KÖZ-Pont Ifjúsági Egyesület
10:00 – 10:30 ▶ IKSZ a kutatások tükrében
 Dr. Bodó Márton - Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet
10:35 – 10:45 ▶ Kávészünet
10:45 – 11:05 ▶ Az IKSZ élményszerű megvalósítása
 Mézes József - Veszprémi Szakképzési Centrum
11:10 – 11:30 ▶ Kié a felelősség? Fogadószervezetek szerepe az IKSZ-ben
 Bálega János - KÖZ-Pont Ifjúsági Egyesület
11:35 – 11:55 ▶ IKSZ, mint pedagógiai módszer
 Matolcsi Zsuzsanna - Demokratikus Ifjúsági Alapítvány
12:00 – 12:40 ▶ Ebéd
12:40 – 13:00 ▶ Jó gyakorlatok I.
 Szalóki Mihály - Fényi Gyula Jezsuita Gimnázium
13:05 – 13:25 ▶ Jó gyakorlatok II.
 Hutai László, Szilágyi Rita - Karinthy Frigyes Gimnázium
13:30 – 13:40 ▶ Kávészünet
13:40 – 14:00 ▶ Jó gyakorlatok III. - Iskola és a civilek
 Mézes József - Veszprémi Szakképzési Centrum
14:05 – 14:25 ▶ Jó gyakorlatok IV.
 Meszlény Eszter - Magyar Máltai Szeretetszolgálat
14:30 – 14:40 ▶ Kávészünet
14:40 – 16:00 ▶ Workshop
 Dr. Bodó Márton,
 Bálega János,
 Szalóki Mihály,
 Matolcsi Zsuzsanna
16:00 ▶ Zárás - Magyar Zoltán Népfőiskolai Társaság

A konferencia ingyenes, de előzetes regisztrációhoz kötött.
 Regisztrálni az alábbi elérhetőségeken lehetőséges:
 E-mail: herczig.szabolcs@mznt.hu
 Tel.: 06 30 612 4673 / Web: www.mznt.hu

SZÉCHENYI 2020
 MAGYARORSZÁG KORMÁNYA
 Európai Unió
 Európai Szociális Alap
 BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

A konferencia részletes programja

**KERTI KÁROLY
GYÖRGY**
(haikuk)

Reggel
mint öntvényformát
úgy vésem le magamról
az éj köpenyét

Reggeli
tea gőzölög
késen vaj egyensúlyoz
perec kanyarog

Rekkenő
ez a kis szellő
nem ígér, megsimogat
és tovalebben

Repedés
harsogva tör ki
beton repedéséből
zöld fücsomó

Repülés
mint cetben Jónás
bordák között szorongva
Ninive fölött

BOTOS FERENC
„...egy egész tenger zúgja
mégis vissza.”
Pilinszky János
„Egy szenvedély margójára”
c. versének utolsó sora

**In memoriam Pilinszky
János**

visszafele, visszafele
szög és olaj a címere
gyémántfényben égő csendje
utat mutat visszafele

MIRÁKULUM (haikuk)

A másik part
csak útra kelni
holdezüstből vert hídon
víz és ég közé

Együtt
hűlő árnyékban
kéz a kézzel összeér
végig: te meg én

Torinói lepel
megperzselt vásznon
csak egy test lenyomata
jelzi hiányod

Mirákulum
ezüsthang csendül
fel Krisztus templomában
angyali ének

TATAI DIÁKOK UTAZHATNAK STRASBOURGBA

Egy egész osztály részt vehet az Euroscola programban az Európai Parlamentben, hogy majd aktív állampolgárként alakíthassák közös jövőnket.

A március 31-én lezajlott **Van beleszólásod! Parlamenti Ifjúsági Nap** rendezvényen 10 középiskolából összesen 260 diák vett részt. Az interaktív napon részt vevők fődjia az **Euroscola programon** való részvétel volt Strasbourgban, az Európai Parlament Tájékoztatási Irodája felajánlásával. A rendezvény és a program célja, hogy a fiatalok beleszóljanak a döntéshozatali folyamatokba, megtanuljanak beleszólni a róluk szóló döntésekbe, és aktívan részt vegyenek az őket érintő közösségi ügyek megoldásában.

A diákok feladata egy kreatív beszámoló elkészítése volt a Parlamenti Napról, melyet a 4 tagú zsűri pontozott: számított a kreativitás és az újszerűség, a beszámoló terjesztésének eredményessége és az anyag minősége. A zsűri tagjai voltak: András Réka (*kulturális szervező, Országgyűlés Hivatala*), Kaszás András (*elnök, Nemzeti Ifjúsági Tanács*), Lövei Andrea (*irodavezető, Európai Parlament Tájékoztatási Irodája Magyarországon*), Tordai Péter (*igazgató, Tempus Közalapítvány*).

A zsűri értékelése alapján a fődíjat szoros versenyben a **Tatai Református Gimnázium** nyerte, így ők utazhatnak a 2017-18-as tanév őszi félévében Strasbourgba! Az Euroscola egyedülálló élményt nyújt, mert lehetővé teszi a diákok számára, hogy első kézből, dinamikus és többnyelvű környezetben ismerjék meg az európai uniós döntéshozatalt.

*Forrás: Internet,
Tempus Közalapítvány Hírlevele, 2017.06.26.*

**A közhasznú
Magyary Zoltán Népfőiskolai
Társaság kiadványa**

Cím: 2890 Tata, Bercsényi u. 1.
Felelős kiadó: Borsó Tibor
Felelős szerkesztő: Keresztesi József

Népfőiskolai Hírmondó

Készítette: Baráth Nyomda Kft.
2890 Tata, Frankel Leó utca 12.
Tel./Fax: 34/586-375
E-mail: barathnyomda@pr.hu

A NÉPFŐISKOLA ELÉRHETŐSÉGEI:
Tel, fax: 34/588-603, 30/612-46-73

Szerkesztői üzenet:

Köszönjük a segítségét azoknak, akik
írásokat küldtek és gazdagították az új szám
tartalmát. Szívesen közreadnánk rövidebb
élményeket, véleményeket is,
ha megtisztelnék vele!

Lapzárta: 2017. szeptember

E-mail: info@mznt.hu • Facebook: facebook.com/Magyary-Zoltan-Népfőiskolai-Társaság • honlap: www.mznt.hu